СЕКЦИЯ ӨЛКЕТАНУ – 9 сынып

Қазақстан тарихы

1. Төртінші бесжылдықтың сонына қарай республика МТС-тары ... 95%-ына қызмет көрсетті:
A) министрліктердің
B) ТОЗ-дардың
C) колхоздардың
D) университеттердің
E) мектептердің

2. Жоңғар хандығың құрган қонтайшы:
A) Цеван Рабдан
B) Амұрсана
C) Қалдан Бошақты
D) Қалдан Церен
E) Батыр

3. 1731 жылы 10-қазанда Ресей империясының қол астына өту туралы ант қабылдаған хан:
A) Семеке
B) Болат
C) Абылай
D) Әбілқайыр
E) Тәуке

4. Столыпиндік аграрлық реформаның негізгі мақсаты:
A) орыс шаруалардың Сібірге, Орта Азияға және Қазақстанға қоныс аударуы
B) тартып алынған жерлерді қазақтарға қайтару
C) наразылық қозғалыстарының күшеюі
D) тың және тыңайған жерлерді игеру
E) Қазақстанның әкімшілік-аумақтық бөлінуі

5. «Қанды жексенбі» поэмасы үшін жергілікті әкімшілік тарапынан қуғынға ұшырады:
A) Ахмет Байтұрсынов
B) Мәшһүр-Жүсіп Көпейұлы
C) Науан Хазірет
D) Шәкәрім Құдайбердіұлы
E) Міржақып Дулатұлы

6. 1723-1727 жылдар тарихта былай аталады:
A) Тәуке хан түсында қазақ халқының *алтын ғасыры деп еске алынады*
B) «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама»
C) қазақ жерін орыс патшалығы басып алған жылдар
D) Қазақстанның табиғи ресурстарын зерттеудің басталуы

E) Әбілмансұр ханның билігі

7. 1710 жылғы қазақ ақсүйектерінің құрылтайы өткізілді:
A) Ордабасында
B) Қозыбашы жерінде
C) Талас аңғарында
D) Қарақұмда
E) Аңырақайда

8. 1716 жылы Ресейге жоңғарға қарсы күш біріктіруге өтініш жасаған:
A) Әбілмәмбет
B) Қайып
C) Абылай
D) Әбілқайыр
E) Болат

9. 1847 жылғы сәуірде Кенесары Қасымұлы басып кірген жер:
A) башқұрт
B) өзбек
C) орыс
D) ноғай
E) қырғыз

10. Бірінші дүниежүзілік соғыс кезінде енгізілді:
A) коменданттық сағат
B) жер салығы
C) мал салығы
D) әскери салық ретінде әрбір отбасы 1 сом 84 тиын төлеуге міндетті болды
E) еңбеккүн

11. 1916 жылы Кейкі Көкембайұлы арнайы құрылған отрядты басқарды:
A) жаяу әскер
B) ұсталар
C) жазалаушылар
D) аңшылар
E) мергендер

12. «Алаш» партиясының бағдарламасы жарияланды:
A) «Айқап» журналында
B) «Қазақ» газетінде
C) «Үміт» газетінде
D) «Ұшқын» (Искра) газетінде
E) «Тарджиман» газетінде

13. РКФСР БОАК Алаш-Ордаға кешірім жариялаған жыл:
A) 1919 ж.
B) 1920 ж.

C) 1916 ж.
D) 1917 ж.
E) 1918 ж.

14. Жоңғар хандығына қарсы ұзаққа созылған күресте 1728 жылы қазақ жасақтары ірі жеңіске жетті:
A) Аңырақай шайқасында
B) Аягөз шайқасында
C) Түркістан қаласы үшін шайқасында
D) Бұланты шайқасында
E) Итішпес жерінде

15. Уақытша үкіметтің Семейдегі комиссары:
A) Р. Мәрсеков
B) М. Шоқай
C) Ә. Бөкейханов
D) І. Жайнақов
E) М.Тынышпаев

16. 1925 жылы қазақтар өзінің тарихи атауын қайтарып алды:
A) Қазақ КСР Кеңестерінің III съезінде
B) Қазақ КСР Кеңестерінің IV съезінде
C) Қазақ КСР Кеңестерінің V съезінде
D) Қазақ КСР Кеңестерінің VI съезінде
E) Қазақ КСР Кеңестерінің VII съезінде

17. Жалпыға бірдей еңбек міндеткерлігі осы саясаттың қабылдауымен енгізілді:
A) жерді межелеу
B) ЖЭС
C) «Еңбексіз табыс туралы» Заң
D) әскери коммунизм
E) КСРО Конституциясы

18. «Дала қырғыздары (қазақтары) қыстауда өз отбасыларымен бірге аштықтан қырылып жатыр» деп жазған:
A) Ж. Ақпаев
B) С. Сәдуақасов
C) С. Меңдешев
D) Т. Рысқұлов
E) Ғ. Мүсірепов

19. «Қазақ КСР-і Кеңес Одағының тұтас металлогенді ауданы» деген тұжырым жасаған академик:
A) Қ. Сәтбаев
B) А. Курнаков
C) М. Айтхожин
D) Ә. Марғұлан

E) Ж.Әбдільдин

20. 1937 жылы құрылған әйелдер лагері:
A) Степлаг
B) Карлаг
C) АЛЖИР
D) Құмды (Песчаный)
E) Кеңгір

География

21.Табиғи кешендерге антропогендік әсер етуді бағалаудың әдістемесін, Қазақстанның ландшафттық карталар сериясын құрастырған профессор:
A) А.В.В.Докучаев
B) Г.В. Гельдыева
C) А. Гумбольдт
D) Л. С.Берг
E) К. Риттер

22. Экватордан полюстерге қарай табиғат зоналарының алмасуы:
A) ендік зоналылық
B) биіктік белдеулік
C) табиғи кешен
D) провинциялық
E) ырғақтылық

23. Орманның сұр топырағында өсетін орман шоқтары мен қара топырақты жерлердегі алуан түрлі шөпті далалардың алмасып отыруы қай табиғат зонасына тән:
A) орманды дала
B) дала
C) шөлейт
D) шөл
E) тундра

24. Еліміздің аумағы бойынша 44,1 % алып жатқан зона:
A) орманды дала
B) дала
C) шөлейт
D) шөл
E) тундра

25. Географиялық картаның басты элементі:
A) ғылыми мақала
B) баяндама
C) картографиялық бейнелеу

D) түс
E) диаграмма

26. Географиялық картаға диаграммалар (дөңгелек, квадрат, бағана тәрізді) тұрғызу тәсілі:
A) бейнелеу тәсілі
B) картодиаграммалау тәсілі
C) нүктелік тәсіл
D) сызықтық тәсіл
E) ареалдық тәсіл

27. Алғаш рет ГАЖ (Географиялық ақпараттық жүйелер) пайда бола бастаған жыл:
A) 1950 ж. аяғында
B) 1985 ж.
C) 2000 ж. аяғында
D) 1939 ж.
E) 2012 ж.

28. Биіктігі бойынша аласа таулар:
A) Скандинавия, Орал таулары
B) Тянь-Шань, Кавказ
C) Гималай, Анд
D) Қарақорым, Сеңгір
E) Орал, Мұғалжар

29. Жер бетіне сіңген жиынтық радиацияның бөлігінің атауы:
A) тура радиация
B) Альбедо
C) жұтылған радиация
D) радиациялық баланс
E) температура

30. Солтүстік Мұзды мұхитта, Еуразияның солтүстігі мен Солтүстік Америкада пайда болатын ауа массалары:
A) экваторлық
B) тропиктік
C) арктикалық
D) қоңыржай
E) полярлық

31. Жаңғыш пайдалы қазбалар қатарын белгіле:
A) графит, асбест
B) құм, бор
C) алтын, күміс
D) мұнай, шымтезек
E) қиыршық тас, әктас

32. Кенді пайдалы қазбаларға жатады:
A) түсті металдар
B) графит
C) асбест
D) мұнай
E) әктас

33. Солтүстік, Оңтүстік жартышардағы 20-30 градус аралығын қамтитын белдеу:
A) Субтропиктік
B) Тропиктік
C) Субэкваторлық
D) Экваторлық
E) Арктикалық

34. Қазақстандағы ең ұзын өзен:
A) Нұра
B) Есіл
C) Ертіс
D) Жайық
E) Іле

35. Мұздықтармен жабылған жер бетінің пайызы:
A) 24
B) 30
C) 17
D) 65
E) 11

36.Балқаш көлі алабындағы ең ірі өзен:
A) Нұра
B) Есіл
C) Ертіс
D) Жайық
E) Іле

37. 2017 жылы төлқұжаттардың рейтингінде бірінші орынды келесі елдер иеленді:
A) Үндістан, Малайзия
B) Ресей, Қазақстан
C) Германия, Сингапур
D) Италия, Норвегия
E) Франция, Люксембург

38. Әлемдік кеме жасаудағы көшбасшы елдің бірі:
A) АҚШ
B) Жапония

C) Канада
D) Қазақстан
E) Ресей

39. Өлім-жітімнің жалпы коэффициенті 7-10%, бұл деңгей:
A) өте төмен
B) төмен
C) орташа
D) жоғары
E) өте жоғары

40. Темір рудасын өндіру бойынша көшбасшы елдің бірі:
A) Малайзия
B) Беларусь
C) Қытай
D) Моңғолия
E) Түркия

41.Халықтың кеңейтілген ұдайы өсуі:
A) өлім-жітімдерден туылғандар көп
B) өлім-жітімдер мен туылғандардың саны бірдей
C) өлім-жітімдерге қарағанда туылғандар саны аз
D) егде жастағы адамдардың үлесі көп
E) қоныс аударылғандардың көп саны

42. Мұнайдағы қайнау температурасы бірдей заттар тобы:
A) Керосин
B) Мазут
C) Аэрозоль
D) Бензин
E) Фракция

43. Қазақстанда ірі мұнай өңдеу зауыты орналасқан қала:
A) Астана
B) Қарағанды
C) Өскемен
D) Атырау
E) Степногорск

44. Күн энергиясын пайдалануда көшбасшы,еуропалық мемлекеттің астанасы:
A) Рим
B) Париж
C) Амстердам
D) Стокгольм
E) Копенгаген

45. Азия-Тынық мұхиты аймағында өзін-өзі басқармайтын аумақ:

A) Кайман аралдары
B) Бермуд аралдары
C) Питкэрн
D) Гибралтар
E) Монтсеррат

46. 1945 жылы құрылған ұйым:
A) ШЫҰ
B) ЮНИСЕФ
C) ЕҚЫҰ
D) БҰҰ
E) АӨСШК

47. «Африка жылы»:
A) 1991 ж.
B) 1922 ж.
C) 1990 ж.
D) 1983 ж.
E) 1960 ж.

48. Литосфераның сумен және ауамен өзара әрекеттеспейтін жері:
A) жер сфералары
B) географиялық қабықтың төменгі шегі
C) географиялық қабық
D) географиялық орта
E) дегазация

49. Алғашқы гидросфера мен атмосфера осы үдерістің нәтежиесінде түзілді:
A) кеңістік заңдылықтары
B) дезация
C) дегазация
D) жер сфералары
E) географиялық қабық

50. Геоморфологияның зерттеу нысаны:
A) жердің географиялық қабығының құрылымы мен дамуының жалпы заңдылықтарын зерттейді.
B) өсімдік қабаты, жануарлар әлемінің таралу, биоценоздардың қалыптасу заңдылықтарын зерттейді.
C) топырақ таралу заңдылықтарын, біртекті емес топырақтың үстіңгі қабатын зерттейді, топырақты аудандастыруды жүзеге асырады.
D) жердің географиялық қабығының құрылымы мен дамуының жалпы заңдылықтарын зерттейді.
E) жер бетінің құрылымын, шығу тегін, даму тарихын және жер бедерінің қазіргі өзгерістерін зерттейді.

51. Егер максималды тәуліктік температура +30°С, минимум +20°С болса, онда тәуліктік ауа амплитудасы:
A) +30°С
B) +10°С
C) +20°С
D) -10°С
E) -30°С

52. Жоғары қысымды материктен төмен қысымды мұхитқа соғады:
A) жазғы муссон
B) батыс желдер
C) бора желі
D) қысқы муссон
E) Кэтрин желі

53. Қызыл теңіздің тұздылығы:
A) 41%
B) 35%
C) 43%
D) 38%
E) 32%

54. Ойкумена дегеніміз:
A) бұғы шаруашылығы
B) шөлді аймақтың ұлғаюы
C) теңіздер туралы ғылым
D) елді мекеннің ауданы
E) табиғи саябақтарды қалпына келтіру

55. Қазақстанда 11 млн астам адам ұстанатын дін:
A) ислам діні
B) иудаизм
C) манихейлік
D) буддизм
E) христиан діні

56. ШЫҰ-ға мүше елдер:
A) Малайзия, Пәкістан
B) Ресей, Сингапур
C) Үндістан, Қытай
D) Қазақстан, Түркіменстан
E) Қырғызстан, Әзірбайжан

57. Қазақстан Республикасы орналасқан материк:
A) Антарктида
B) Еуропа
C) Еуразия

D) Аустралия
E) Африка

58. Дүниежүзілік химия өнеркәсібінде жетекші орынды алады:
A) Батыс Еуропа
B) Ресей
C) Иран
D) Оңтүстік Америка
E) Түркия

59. Атмосфера оттегісі осы ресурсқа жатады:
A) сарқылмайтын, қалпына келетін
B) сарқылмайтын, қалпына келмейтін
C) сарқылатын, қалпына келетін
D) сарқылатын, қалпына келмейтін
E) табиғи ресурсқа жатпайды

60. Фосфориттің ірі кен орындары орналасқан қалалар:
A) Павлодар, Жезқазған
B) Ақтөбе, Қаратау
C) Қаратау, Мәскеу
D) Мәскеу, Ақтау
E) Қарағанды, Ақтау